

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

Kirjaamo
kirjaamo.ym@ymparisto.fi

Lausuntopyyntö 9.1.2013, YM027:00/2011

Finavia Oyj:n lausunto pohjavesien suojeluun liittyvän sääntelyn kehittämistä valmistelevalle työryhmälle raportista

Ympäristöministeriö on pyytänyt Finavia Oyj:ltä lausuntoa (lausuntopyyntö 9.1.2013, YM027:00/2011) pohjavesien suojeluun liittyvän sääntelyn kehittämistä valmistelevalle työryhmälle raportista. Lausunto pyydettiin jättämään viimeistään 22.2.2013.

Finavia Oyj on valtion kokonaan omistama yhtiö. Finavian omistajaohjaus on liikenne- ja viestintäministeriössä ja yleiset toiminta- ja tulostavoitteet Finavialle asettaa valtioneuvosto. Finavia ylläpitää Suomen lentoasemaverkostoa ja hoitaa koko maan kattavaa lennonvarmistusta. Finavia tuottaa ja kehittää turvallisia lentoasema- ja lennonvarmistuspalveluja sekä niitä tukevia liiketoimintoja. Asiakkaita ovat kaikki lentoliikenteen toimijat ja lentomatkustajat.

Suomen lentoasemat muodostavat kokonaisuuden, verkoston, jossa kaikilla lentoasemilla on oma roolinsa lentoliikennepalvelujen tai sotilasilmailun kannalta. Finavia Oyj:n ylläpitämään lentoasemaverkostoon kuuluu 25 lentoasemaa, joista 12 sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella joko osin tai kokonaan.

Yleistä

Finavia pitää erittäin hyvänä, että pohjavesien suojeluun liittyviä mekanismeja pyritään selkeyttämään ja kehittämään. Pohjavesialueiden luokituksen ja suojelusuunnitelmien aseman selventäminen tuo selkeyttä myös niihin vaatimuksiin, joita toiminnanharjoittajiin on pohjavesien suojelussa jo tähän asti kohdistunut. Toisaalta se myös edellyttää ohjeistusten tarkentamista, kuten työryhmä jatkotoimenpide-ehdotuksissaan toteaa.

Finavia kannattaa työryhmän esitystä pohjavesialueen toimijoiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä kuulemismenettelyllä alueiden kartoituksen ja luokituksen sekä suojelusuunnitelmien laatimisen yhteydessä. Menettely on ehdoton edellytys toimijoi-

den oikeusturvan kannalta, jos pohjavesialueiden luokituksen ja suojelusuunnitelmien asemaa virallistetaan, kuten raportissa esitetään.

Kokonaisuudessaan näyttää siltä, että erityisesti lupavelvollisten toiminnanharjoittajien selvityselvoitteita tullaan lisäämään.

Finavian näkemyksen mukaan pohjavesien suojelumekanismeja ja niiden oikeudellista asemaa kehitettäessä on säilytettävä mahdollisuus tapauskohtaiseen harkintaan erilaisten lupaprosessien yhteydessä.

Pohjavesialueiden kartoitus ja luokitus

Finavia pitää tarpeellisena pohjavesialueiden luokituksen oikeudellisen merkityksen selventämistä. Pohjavesialueiden luokituksen sääntelyä tarkentamalla virallistetaan jo nykyisin vallalla oleva käytäntö. Toimintoihin kohdistuvia vaatimuksia eri lupaprosesseissa on jo tähän asti ohjannut ympäristöhallinnossa tehty pohjavesialueiden merkittävyyteen perustuva luokitus.

Työryhmä pitää parhaana vaihtoehtoa 2, tarkennetun sääntelyn malli, jossa hallintopäätöksen sijaan pohjavesialueiden rajauksen ja luokituksen vahvistaa ELY-keskus. Finavia pitää hyvänä sitä, että rajauksia ja luokituksia voidaan muuttaa joustavalla menettelyllä. On kuitenkin varmistettava, että muutokset ovat myös kevyemmässä sääntelymallissa riittävästi perusteltuja.

Luokan III lakkautus ja alueiden siirto luokkiin 1, 2 ja E tulee selvästi lisäämään pohjavesialueiden selvitystarvetta. Finavian näkemyksen mukaan vastuuta pohjavesiselvitysten laadimisesta tullaan siirtämään yhä enemmän alueen toiminnanharjoittajille. Tällöin on oltava selkeät pelisäännöt siitä, mitä ympäristölupavelvollisilta toiminnanharjoittajilta voidaan kohtuudella edellyttää. Selvitysten tulisi tavalla tai toisella hyödyttää myös lupavelvollista.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitteluun liittyvät menettelyt

Suojelusuunnitelmien sisällyttäminen lainsäädäntöön on hyvä kehityssuunta. Se edellyttää kuitenkin lain tulkitsijoiden ohjeistamista riittävän yksityiskohtaisesti, jotta toiminnanharjoittajien yhdenvertainen kohtelu maan eri osissa voidaan varmistaa.

Raportissa todetaan, että suunnitelmilla ei ole itsenäisiä oikeusvaikutuksia. Epäselväksi jää, missä määrin ne kuitenkin sitovat ympäristölupapäätösten valmistelijoita. Tapauskohtainen harkinnanvara on säilytettävä esimerkiksi ympäristölupaprosessien yhteydessä.

Koko Suomen alueella toimivien toiminnanharjoittajien, kuten Finavia, kannalta on tärkeää, että tiedot suunnitelmista on saatavissa valtakunnallisesti.

Päivämäärä
15.2.2013

Asia nro
7/040/2013

Ehdotukset säädösmuutoksiksi

Työryhmä esittää, että pohjavesialueiden kartoitusta ja luokitusta sekä suojelusuunnitelmaa koskevat säädökset sisällytettäisiin vesienhoitolakiin. Työryhmän esittämät säädösmuutokset on lyhyesti kirjoitettuja. Tämä edellyttää selkeitä soveltamisohjeita, jotka tulee olla käytettävissä samaan aikaan lainmuutosten kanssa. Selkeällä ohjeistuksella turvataan toimijoiden alueellinen yhdenvertaisuus. Ohjeistuksen laatimiseen tarvittava aika on huomioitava siirtymäsäännöksissä aikarajoja määrättäessä.

Lisätietoja asiassa antaa ympäristöasiantuntija Tuija Hänninen, puhelin 020 708 2327, tuija.hanninen@finavia.fi.

FINAVIA OYJ
Tekniikka & ympäristö

Mikko Viinikainen
Kestävän kehityksen johtaja

Tiedoksi

Toimitusjohtaja
Lakiasiaintohtaja
Tekniikka & Ympäristö